

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR KĀRTĪBU, KĀDĀ PIENĒM LĒMUMU PAR JAUTĀJUMA UZDOŠANU EIROPAS SAVIENĪBAS TIESAI PREJUDICIĀLA NOLĒMUMA PIENĒMŠANAI

Rīgā

2017. gada 28. februārī

Latvijas Republikas Satversmes tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Kaspars Balodis, Gunārs Kusiņš, Uldis Ķinis, Sanita Osipova, Daiga Rezevska un Ineta Ziemele,

2017. gada 31. janvārī, kā arī 8. un 28. februārī atklātās tiesas sēdēs izskatot lietu Nr. 2016-04-03 „Par Ministru kabineta 2015. gada 14. aprīļa noteikumu Nr. 187 „Grozījums Ministru kabineta 2004. gada 30. novembra noteikumos Nr. 1002 „Kārtība, kādā ieviešams programmdokuments „Latvijas Lauku attīstības plāns Lauku attīstības programmas īstenošanai 2004.–2006. gadam””” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam”,

konstatēja:

1. Lietā pastāv šaubas par to, vai Padomes 1999. gada 17. maija regulas (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai un dažu regulu grozīšanu un atcelšanu normas aizliedza dalībvalstīm savos normatīvajos aktos iekļaut priekšlaicīgās pensionēšanās atbalsta mantošanas institūtu.

2. Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. panta pirmā daļa noteic, ka Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par līgumu interpretāciju, kā arī Eiropas Savienības iestāžu vai struktūru tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju. Savukārt atbilstoši šā panta trešajai daļai, ja šāds jautājums ir radies lietā, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tai ir pienākums vērsties EST ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Satversmes tiesa jau iepriekš ir norādījusi, ka tās nolēmumi nav pārsūdzami, tāpēc gadījumā, kad lietas iznākums ir atkarīgs no Eiropas Savienības tiesību aktu iztulkošanas, Satversmes tiesai jāpārlicinās, vai konkrēto jautājumu jau iepriekš nav izskaidrojusi EST, vai attiecīgajos tiesību aktos noteiktais ir tik skaidrs, ka nerada nekādas saprātīgas šaubas, un jālemj, vai ir nepieciešams saņemt prejudiciālu nolēmumu no EST (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2009. gada 28. maija sprieduma lietā Nr. 2008-47-01 15.2. punktu un 2015. gada 13. oktobra sprieduma lietā Nr. 2014-36-01 14. punktu*).

Izskatāmajā lietā ir nepieciešams uzdot EST jautājumus prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai par Padomes 1999. gada 17. maija regulas (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai un dažu regulu grozīšanu un atcelšanu normu interpretāciju.

Satversmes tiesa secināja:

3. Satversmes tiesas likums un Satversmes tiesas reglaments *expressis verbis* neparedz regulējumu gadījumam, kad Satversmes tiesa secina, ka nepieciešams pieņemt lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai. Līdz ar to šāda lēmuma pieņemšanas kārtība ir uzskatāma par Satversmes tiesas likumā un Satversmes tiesas reglamentā neregulētu procesuālu jautājumu.

Satversmes tiesas likuma 26. panta pirmās daļas trešais teikums Satversmes tiesai piešķir tiesības izlemt Satversmes tiesas likumā un Satversmes tiesas reglamentā neregulētus procesuālus jautājumus. Saskaņā ar Satversmes tiesas reglamenta 157. punktu neregulētu procesuālu jautājumu izlemj pilnā Satversmes tiesas sastāvā ar absolūto balsu vairākumu. Atbilstoši Satversmes tiesas reglamenta

158. punkta 3. apakšpunktam lēmumu par neregulēta procesuāla jautājuma izlemšanu noformē kā atsevišķu procesuālu dokumentu, ja šis jautājums izlemts tiesas sēdē un nepieciešams norādīt izvērstus lēmuma motīvus.

Ņemot vērā minēto, Satversmes tiesai ir jānoteic kārtība, kādā tā pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai.

4. Līguma par Eiropas Savienības darbību 3. protokola 23. panta pirmā daļa citstarp noteic, ka gadījumos, uz kuriem attiecas šā līguma 267. pants, attiecīgā dalībvalsts tiesa dara EST zināmu savu lēmumu apturēt lietas izskatīšanu un nodot lietu EST.

Latvijas Republikas normatīvajos aktos, kas regulē tiesvedības procesu vispārējās jurisdikcijas un administratīvajās tiesās, ir ietvertas normas, kas noteic kārtību, kādā pieņemams lēmums par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai. Tā Civilprocesa likuma 5.¹ pants noteic, ka tiesa saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību normām uzdod EST jautājumu par Eiropas Savienības tiesību normu iztulkošanu vai spēkā esamību prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai. Savukārt no minētā likuma 214. panta 4.¹ punkta, 216. panta 4. punkta un 472.¹ panta izriet tas, ka tiesa, pieņemot lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai, aptur tiesvedību lietā, līdz likumīgā spēkā stājas EST nolēmums. Līdzīgs regulējums ir ietverts arī Kriminālprocesa likumā un Administratīvā procesa likumā.

Tāpat minētie likumi noteic, ka, apturot tiesvedību lietā, tiek apturēts termiņa skaitījums. Tas apstājas brīdī, kad radies apstāklis, kas ir par pamatu tiesvedības apturēšanai. Procesuālā termiņa skaitījums turpinās no dienas, kad tiesvedība lietā tiek atjaunota. Civilprocesa likumā un Administratīvā procesa likumā ietvertais tiesvedības atjaunošanas regulējums citstarp paredz, ka tiesvedību atjauno tiesa ar lēmumu pēc savas iniciatīvas.

Norādītie procesuālie principi ir piemērojami arī Satversmes tiesas procesā. Tādējādi Satversmes tiesa, ja tā pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai, aptur tiesvedību izskatāmajā lietā, līdz stājas spēkā EST nolēmums.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 28. panta pirmajai daļai lēmumus tiesas sēdes gaitā Satversmes tiesa pieņem ar tās sastāvā esošo tiesnešu balsu vairākumu. Šādā kārtībā Satversmes tiesa pieņem arī lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai.

Savukārt stadijā, kamēr lieta tiek sagatavota izskatīšanai, jautājums par vēršanos EST ir jāizlemj rīcības sēdē ar tiesnešu balsu vairākumu tādā pašā tiesnešu sastāvā kā gadījumā, kad lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai Satversmes tiesa pieņem tiesas sēdē.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 26. panta pirmo daļu un Satversmes tiesas reglamenta XIV nodaļu,

Satversmes tiesa nolēma:

1. Noteikt, ka, izskatot lietu, Satversmes tiesa pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai ar tajā esošo tiesnešu balsu vairākumu.

2. Noteikt, ka stadijā, kamēr lieta tiek sagatavota izskatīšanai, lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai Satversmes tiesa pieņem rīcības sēdē ar tiesnešu balsu vairākumu tādā pašā tiesnešu sastāvā, kādā tā tiesas sēdē pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai.

3. Noteikt, ka Satversmes tiesa, ja tā pieņem lēmumu par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai, aptur tiesvedību lietā līdz brīdim, kad stājas spēkā EST nolēmums. Stājoties spēkā EST nolēmumam, Satversmes tiesa pieņem lēmumu atjaunot tiesvedību lietā.

4. Noteikt, ka Satversmes tiesa lēmuma par jautājuma uzdošanu EST prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai norakstu vai kopiju nosūta publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”, kā arī izsniedz lietas dalībniekiem.

5. Nosūtīt šo lēmumu publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.

Lēmums nav pārsūdzams.

